

Főoldal > ... > [Bírósági Eljárások](#) > [Büntetőjogi Ügyek](#) > [Igazságügyi Együttműködés](#) > [Európai elfogatóparancs](#)

Európai elfogatóparancs

Az európai elfogatóparancs (EEP) a szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő átadás új, egyszerűsített, határon átnyúló rendszere. A bármelyik uniós tagállam által kibocsátott elfogatóparancs az EU egész területén érvényes. Az európai elfogatóparancs 2004. január 1-je óta működik, és váltotta fel azokat a hosszadalmas kiadatási eljárásokat, amelyek korábban léteztek az uniós tagállamok között.

Hogyan működik a rendszer?

Az európai elfogatóparancs egy uniós tagállam igazságügyi hatóságának megkeresése egy másik uniós tagállamban tartózkodó személy elfogása, valamint átadása érdekében, büntetőeljárás lefolytatása, vagy az első tagállamban kiszabott szabadságvesztés-büntetés, illetve meghozott szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából. Az eljárás a bírósági határozatok kölcsönös elismerésének elvén alapul, és az összes uniós tagállamban

az igazságügyi hatóságok közötti közvetlen kapcsolattartás révén működik.

Az EEP alkalmazása során a hatóságoknak tiszteletben kell tartaniuk [a vádlottak és gyanúsítottak eljárási jogait](#) – így a tájékoztatáshoz való jogot, az ügyvédi segítség és tolmács, valamint költségmentesség igénybevételéhez való jogot, a letartóztatás szerinti tagállam törvényi előírásainak megfelelően.

Miben különbözik a hagyományos kiadatástól?

1. Szigorú határidők

Az elfogás helye szerinti állam az érintett személy letartóztatását követő legfeljebb 60 napon belül köteles határozatot hozni az európai elfogatóparancs végrehajtása tárgyában.

Amennyiben a személy hozzájárul az átadáshoz, úgy az átadási határozatot tíz napon belül meg kell hozni.

A keresett személyt a lehető leghamarabb – az érintett hatóságok megállapodása szerinti időpontban, de legkésőbb az európai elfogatóparancs végrehajtása tárgyában hozott jogerős határozat meghozatalától számított tíz napon belül – át kell adni.

2. A kettős büntethetőség ellenőrzése – 32 bűncselekmény-kategória esetében már nem követelmény

32 bűncselekmény-kategória esetében nem kell vizsgálni, hogy a cselekmény mindkét tagállamban bűncselekménynek minősül-e. Az az egyetlen követelmény, hogy *a kibocsátó tagállamban a büntetési tétel felső határa legalább 3 évi szabadságvesztés legyen.*

Egyéb bűncselekmények esetében lehetséges, hogy a személyek átadását ahhoz a feltételhez kötik, hogy a cselekmény a végrehajtás szerinti tagállamban bűncselekménynek minősül.

3. Politikai befolyásolástól való mentesség

Az igazságügyi hatóságok önállóan, politikai befolyásolástól mentesen hozzák meg a határozatokat.

4. Állampolgárok átadása

A tagállamok többé nem tagadhatják meg saját állampolgáraik átadását, kivéve, ha ők hajtják végre a keresett személyre kiszabott szabadságvesztést.

5. Garanciák

Az EEP-t végrehajtó tagállam az alábbiakra vonatkozó garanciákat igényelhet:

- a. egy bizonyos idő elteltével az illető személy jogosult felülvizsgálatot kérelmezni, ha a kiszabott büntetés életfogytiglani szabadságvesztés.
- b. a körözött személy az eljárás végén kiszabott szabadságvesztést a végrehajtás szerinti tagállamban is letöltheti, ha ennek a tagállamnak az állampolgára vagy ha ott van a szokásos tartózkodási helye.

Korlátozott megtagadási okok

Egy tagállam kizárólag akkor tagadhatja meg a keresett személy átadását, ha a kötelező vagy mérlegelhető megtagadási okok egyike alkalmazandó:

Kötelező okok

- a személyt már elítélték ugyanazon bűncselekmény miatt (*ne bis in idem*)
- kiskorúak (a személy a végrehajtás helye szerinti tagállamban még nem érte el a büntetőjogi felelősség korhatárát)
- amnesztia (a végrehajtás helye szerinti tagállam büntetőeljárását folytathatott volna le az érintettel szemben, és a bűncselekmény az adott tagállamban meghirdetett amnesztia hatálya alá tartozik).

Mérlegelhető okok - például:

- a kettős büntethetőség hiánya az EEP-ről szóló kerethatározat 2. cikkének (2) bekezdésében felsorolt 32 bűncselekménytől eltérő bűncselekmények esetében
- illetékesség
- a végrehajtás szerinti tagállamban folyamatban lévő büntetőeljárás
- elévülés, stb.

Az EEP végrehajtásáról szóló kézikönyv

Az érintett igazságügyi hatóságok napi munkájának megkönnyítése és egyszerűbbé tétele céljából az Európai Bizottság közzétette az [Európai elfogatóparancs kibocsátásáról és végrehajtásáról szóló kézikönyvet \(1.95 MB - PDF\)](#) [EN](#). A kézikönyv részletes iránymutatást tartalmaz az EEP kibocsátásának és végrehajtásának eljárási lépéseire vonatkozóan. A kézikönyv az Európai Unió Bíróságának az EEP-ről szóló kerethatározat egyes rendelkezéseinek értelmezése tárgyában hozott legfontosabb ítéleteit is tartalmazza.

A kézikönyv valamennyi nyelvi változata elérhető az [alábbi linkeken](#).

Az EEP alkalmazására vonatkozó statisztikai adatok

2018-ban a keresett személyek átadása átlagosan az alábbiak szerint történt:

- hozzájárulással - 16,4 napon belül
- hozzájárulás nélkül - 45 napon belül

2019-ben a keresett személyek átadása átlagosan az alábbiak szerint történt:

- hozzájárulással - 16,7 napon belül
- hozzájárulás nélkül - 55,75 napon belül

2020-ban a körözött személyek átadása átlagosan az alábbiak szerint történt:

- hozzájárulással - 21,25 napon belül
- hozzájárulás nélkül - 72,45 napon belül.

2021-ban a körözött személyek átadása átlagosan az alábbiak szerint történt:

- hozzájárulással - 20,14 napon belül
- hozzájárulás nélkül - 53,72 napon belül.

2022-ban a körözött személyek átadása átlagosan az alábbiak szerint történt:

- hozzájárulással - 20,48 napon belül
- hozzájárulás nélkül - 57,29 napon belül.

2023-ban a körözött személyek átadása átlagosan az alábbiak szerint történt:

- hozzájárulással – 19,93 napon belül
- hozzájárulás nélkül – 60,12 napon belül.

Az EEP-re vonatkozó kérdőívben szereplő válaszok: [2014 \(1.54 MB - PDF\) EN](#) | [2015 \(1.44 MB - PDF\) EN](#) | [2016 \(1.69 MB - PDF\) EN](#) | [2017 \(1.24 MB - PDF\) EN](#) | [2018 \(1.51 MB - PDF\) EN](#) | [2019 \(1.06 MB - PDF\) EN](#) | [2020 \(1.44 MB - PDF\) EN](#) | [2021 \(1.45 MB - PDF\) EN](#) | [2022 \(1010.85 KB - PDF\) EN](#) | [2023 \(954.49 KB - PDF\) EN](#)

Nem minden tagállam esetén állnak rendelkezésre adatok; a 2015-ös, a 2016-os és a 2017-es évre vonatkozóan közzétett adatok azonban teljesekek.

EEP-k	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kibocsátott	14.948	16.144	16.636	17.491	17.471	20.226	15.938	14.789	13.335	14.071
Végrehajtott	5.535	5.304	5.812	6.317	6.976	5.665	4.397	5.144	4.540	5.450

A Jogérvényesülés program keretében finanszírozott projektek

Az [InAbsentiaEAW](#) kutatási projekt egy összehasonlító jogi tanulmány az európai elfogatóparancsról (EPP) azon személyek vonatkozásában, akik nem voltak jelen az elítélésükhöz vezető eljárásban (*a vádlott távollétében* folytatott eljárásban). A gyakorlat azt mutatja, hogy gyakran okoz problémát az ilyen európai elfogatóparancsok kibocsátása és végrehajtása. A kutatási projekt célja e problémák okainak elemzése és az ilyen európai elfogatóparancsok kibocsátására vonatkozó közös normák kidolgozása volt a zökkenőmentes és tisztességes végrehajtás biztosítása érdekében. A kutatást belgiumi, magyarországi, írországi, hollandiai, lengyelországi és romániai esettanulmányok alapján végezték.

Az EEP és a fogvatartási körülmények

Bár valamennyi tagállamnak meg kell felelnie az emberi jogok európai egyezményének (EJEE), a gyakorlatban jelentős különbségek vannak az előzetes letartóztatás tekintetében, és a fogva tartás tárgyi körülményei rendkívül eltérőek. Amint azt az EUB az *Aranyosi/Căldăraru ügyben* hozott ítéletében elismerte, a fogvatartási körülmények közötti különbségek tényleges hatást gyakorolnak a tagállamok közötti kölcsönös bizalomra és az EEP működésére. 2016 óta az alapvető jogok megsértésének valós kockázata miatt közel 300 esetben halasztották el vagy tagadták meg az európai elfogatóparancs végrehajtását.

A büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés fokozása és a fogvatartási körülmények Unió-szerte történő javítása érdekében a Bizottság 2022. december 8-án elfogadta az előzetes letartóztatás alá vont gyanúsítottak és vádlottak eljárási jogairól és a fogva tartás tárgyi körülményeiről szóló ajánlást. Ez az ajánlás összesített áttekintést nyújt a kiválasztott európai minimumszabályokról a fogva tartás anyagi körülményeire és az előzetes letartóztatásban az eljárási jogokra vonatkozóan, különös tekintettel a fogvatartottak alapvető jogainak védelme szempontjából kulcsfontosságú kiemelt területekre.

Kapcsolódó linkek

[Az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat](#)

[Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló tanácsi kerethatározat végrehajtásáról szóló jelentés](#)

[A Bizottság ajánlása az előzetes letartóztatás alá vont gyanúsítottak és vádlottak eljárási jogairól és a fogva tartás tárgyi körülményeiről](#)

[A Bizottság bel- és igazságügyi informális dokumentuma az előzetes letartóztatásban lévő gyanúsítottak és vádlottak eljárási jogairól és a fogva tartás tárgyi körülményeiről szóló bizottsági ajánlás elfogadásával összefüggésben](#)

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.